

Merian Kaspar - (†1686); jeden z hlavných topografických rytcov a vydavateľov baroka; pochádzal z Frankfurtu z vetvy rodu Basler Merian; bol synom a žiakom rytca *M. Meriana st.* (†1650); ako zamestnanec svojho otca prechodne pracoval v Paríži a Norimbergu; po otcovej smrti viedol frankfurtské nakladateľstvo so svojim bratom *M. Merianom ml.*; 1672 sa stiahol na odporúčanie lekára do Wertheimu; 1677 sa presťahoval do západného Frieslandu a pripojil sa k radikálnej protestantskej denominácii pietistického hnutia Jeana Labadistena (†1674) a tu žil až do svojej smrti; v roku 1685 si vzal svoju nevlastnú sestru *Maria Sibyllu Merian* (†1717)

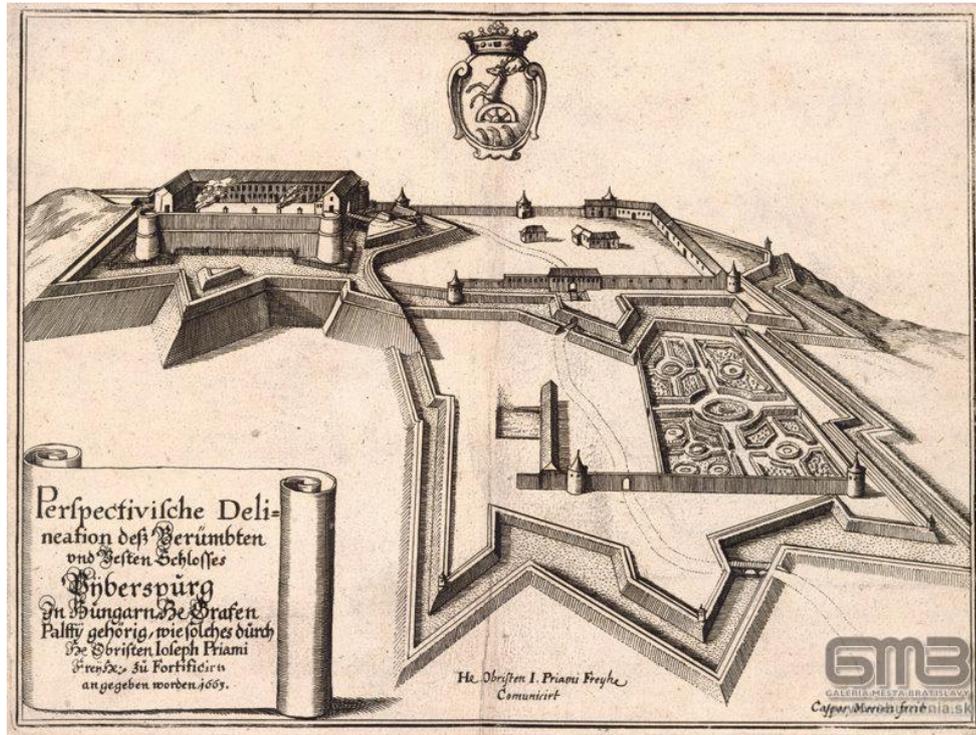
https://de.wikipedia.org/wiki/Caspar_Merian
http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=21

K. Merian: Fulda počas renesancie (medirytina, 1655)

K. Merian: Frankfurt nad Mohanom (medirytina, 1658)

K. Merian: Plán Červeného Kameňa (1663)

Merian st. Matthäus - (†1650); švajčiarsky rytec, ktorý pracoval vo Frankfurte väčšinu svojej kariéry, kde tiež prevádzkoval nakladateľstvo; bol členom aristokratickej Basel Merian rodiny; je autorom ilustrácií emblémovej knihy *Atalanta Fugiens*; je považovaný za osobu, ktorá urobila najúplnejšie a spoľahlivé reprezentáciu *tanca smrti* v Bazileji; väčšina z drevorytov sú voľné interpretácie Holbeina a vôbec všeobecne sa často líšia od originálu; pozri veduta, Bratislava, Breslaw; emblémová kniha

https://en.wikipedia.org/wiki/Matth%C3%A4us_Merian

<http://www.dodedans.com/Ebasel-merian.htm>

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Vratislav_\(m%C4%9Bsto\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Vratislav_(m%C4%9Bsto))

<http://www.payer.de/christentum/apokalypse.htm>

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=19

<http://www.dodedans.com/Ebasel-merian.htm> (životopis, práce)

M. Merian st.: Bitka pri Legnici. Veľká bitka kresťanov pobitých Tatármi na Legnickom poli (farebný mediryt, 1630)

M. Merian: Kostnica (z cyklu Smrť v Bazilei, tanec smrti, 17.st.)

M. Merian: Pápež (tanec smrti, 1649)

M. Merian st.: Apokalyptickí jazdci (1630)

M. Merian st.: Zatrúbenie piatej poľnice (1630)

M. Merian st.: Zatrúbenie šiestej poľnice (1630)

M. Merian st.: Silný anjel (1630)

M. Merian st.: Pohľad na Bratislavu zo severu (1638)

M. Merian st.: Wroclaw (1642)

M. Merian st.: Frankfurt (rytina, 1612)

M. Merian st.: Mapa Paríža (topografická ilustrácia, rytina, 1615)

M. Merian st.: Mapa Paríža (topografická ilustrácia, kolorovaná rytina, 1615)

M. Merian st.: Decima Figura (alchymistická ilustrácia, 1678)

M. Merian st.: Hádanka Sfingy (ilustrácia z Atalanta Fugiens od Michaela Maiera, 1617)

M. Merian st.: Memento mori. Finis coronat opus (medirytina, 17.st.)

Merian ml. Matthäus - (†1687); švajčiarsky maliar, rytec a nakladateľ, syn rytca M. Meriana st. (†1650) a brat rytca Kaspara Meriana (†1686)

https://de.wikipedia.org/wiki/Matth%C3%A4us_Merian_der_J%C3%BCngere

Merianová Mária Sibylla - (†1717); nemecká grafička švajčiarskeho pôvodu, ilustrátorka, prírodovedkyňa; vydala tri zbierky rytín rastlín, zobrazovala metamorfózy hmyzu, v ktorých vyvrátila vtedy rozšírenú teóriu, že hmyz sa rodí z blata; vytvorila klasifikáciu motýľov (denné a nočné), ktorá platí dodnes; jej kresby rastlín, žiab, hadov, pavúkov leguánov a tropických chrobákov zbierajú amatéri dodnes (pozri *zberateľstvo*); autorka herbára „*Nová kniha kvetín*“; Merianová pracovala v Suriname po dobu dvoch rokov, skicovala miestne zvieratá a rastliny, kritizovala liečbu domorodcov a otrokov holandskými otrokármi; v r. 1701 ju malária prinútila k návratu do holandskej republiky; v Holandsku predala zhromaždené vzorky a publikovala zbierku rytín o živote rastlín a zvierat v Suriname; v roku 1705 vydala knihu o hmyzu Surinamu *Metamorphosis Insectorum Surinamensium*; v roku 1715 Merianová utrpela mŕtvicu a bola čiastočne ochrnutá; pokračovala v jej práci, ale jej choroba pravdepodobne ovplyvnilo jej schopnosť pracovať; neskôr je úradmi registrovaná ako *žobrák*; pozri *zvíera, hmyz; krajinomal'ba, J. Houbraken*

https://de.wikipedia.org/wiki/Maria_Sibylla_Merian

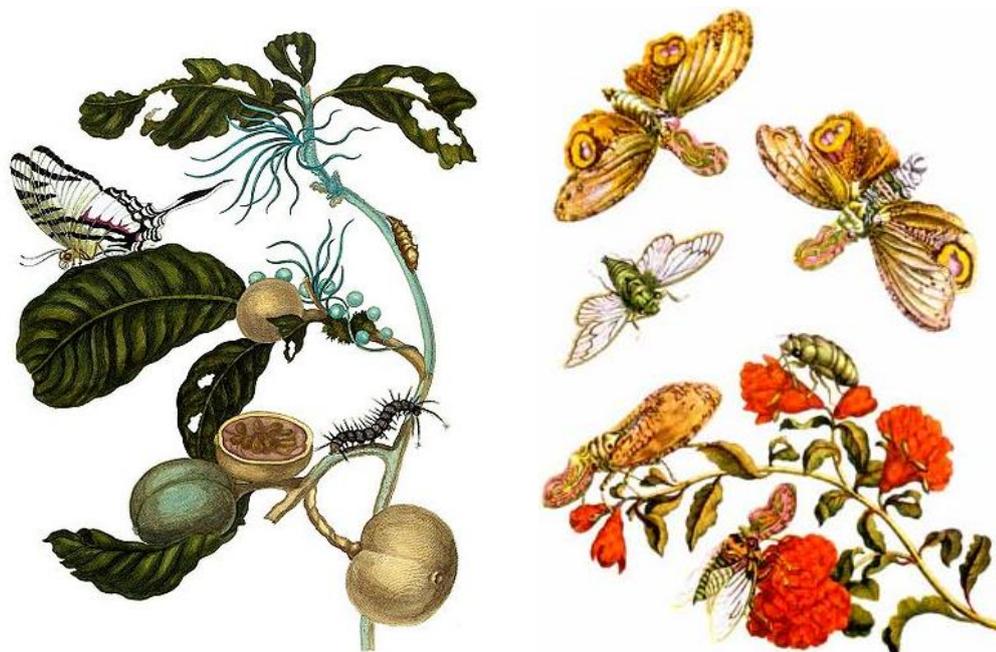
<https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BD,%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F%D0%A1%D0%B8%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D0%BB%D0%B0>

https://www.google.sk/search?q=Merian:+Surinam+Insects&esv=2&biw=1846&bih=995&tbn=sch&imgil=fCUsy11yIAwskM%253A%253BEQw9XJnwrJIYMM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.brainpickings.org%25252F2013%25252F09%25252F18%25252Fmaria-sibylla-merian%25252F&source=iu&pf=m&fir=fCUsy11yIAwskM%253A%252CEQw9XJnwrJIYMM%252C_&usg=_rHduqKQLYNwoneVFziwKRIAUZGI%3D&ved=0CDkQyjc&ei=JRu2VKfaB83Vaq_ngvAC#imgdii=_&imgrc=fCUsy11yIAwskM%253A%253BEQw9XJnwrJIYMM%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.brainpickings.org%252Fwp-content%252Fuploads%252F2013%252F09%252Fmariasibyllamerian6.jpg%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.brainpickings.org%252F2013%252F09%252F18%252Fmaria-sibylla-merian%252F%253B500%253B341

M. S. Merianová: *Musa paradisa* (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

M. S. Merianová: Červená ľalia (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

M. S. Merianová: *Duroia eriopila* (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

M. S. Merianová: *Fulgora* (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

M. S. Merianová: Pavúky, mravce a kolibrík na vetvičke guajavy. *Tarantula Avicularia Avicularia* (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

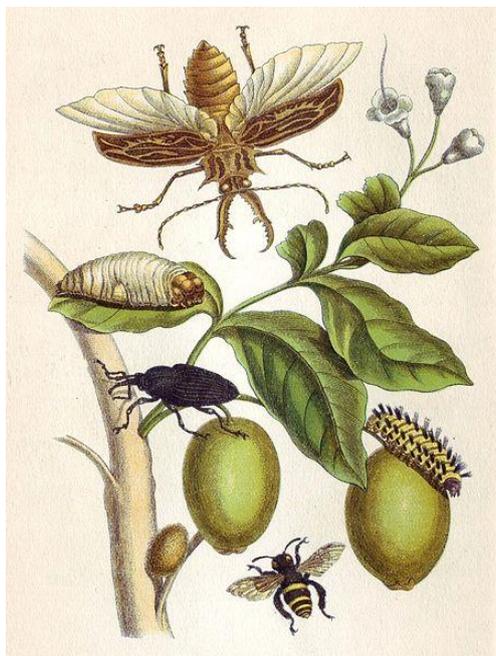

M. S. Merianová: Granátové jablko (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

M. S. Merianová: Ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium* (ručne kolorovaná medirytina, 1705)

M. S. Merianová: Ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium* (ručne kolorovaná medirytina, 1705)

M. S. Merianová: Ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium* (ručne kolorovaná medirytina, 1705)

M. S. Merianová: Ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium* (ručne kolorovaná medirytina, 1705)

M. S. Merianová: Ananás a šváby (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

M. S. Merianová: Premeny motýľa (ručne kolorovaná medirytina, ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium*, 1705)

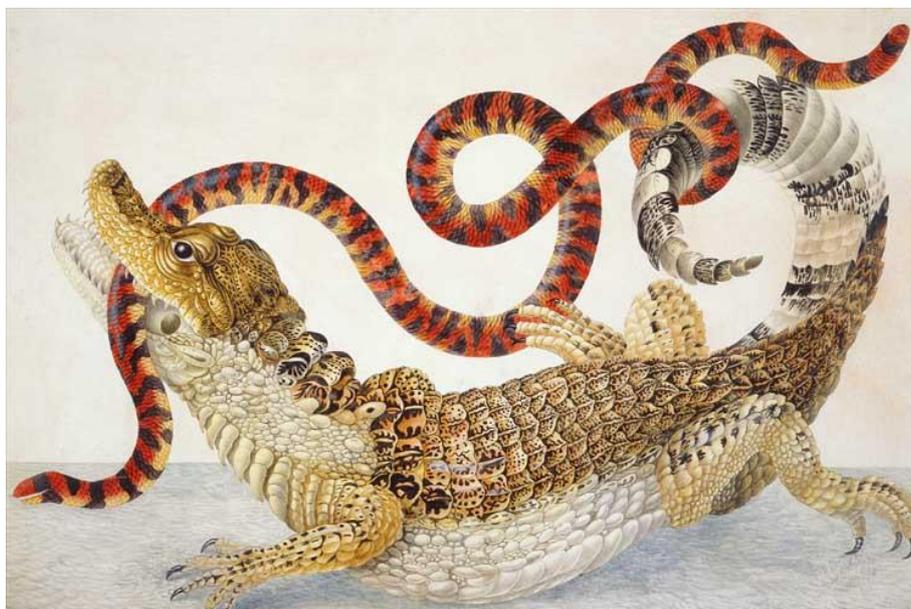

M. S. Merianová: Ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium* (ručne kolorovaná medirytina, 1705)

M. S. Merianová: Ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium* (ručne kolorovaná medirytina, 1705)

M. S. Merianová: Vodný škorpión, žaba, žubrienky a vodný hyacint (ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium* (ručne kolorovaná medirytina, 1705)

M. S. Merianová: Kajman okuliarný a Falošný koralovec *Anilius Scytalea* (ilustrácia z *Metamorphosis insectorum Surinamensium II.*, 1719)

M. S. Merianová: Opica (ilustrácia z knihy Surinam Insects, 1701-1705)

M. S. Merianová: Zobrazenie modrého vtáka, rastliny s rebrovanými pomarančovými plodmi a opicou držiacou svoj chvost (ilustrácia z knihy Surinam Insects, 1701-1705)

M. S. Merianová: Čierna opica sedí na zemi s červeným ovocím v zdvihnutej pravej ruke (ilustrácia z knihy Surinam Insects, 1701-1705)

Merisi - Angela Merici

Merkúr - poslovenčené lat. meno rímskeho boha Mercuria; jeho meno pochádza z latinského merx – „mzda, odmena“ alebo mercor – „kupujem, obchodujem“

-v *rímskej mytológii* od poč.5.st.pr.Kr. boh obchodu a zisku (porovnaj rímskeho a pôvodne etruského *Vertumna*); postupne stotožnený s gréckym *Hermom* (zobrazovaný aj ako pastier s ovcou cez ramená > kresťanský motív *dobrého pastiera*); populárny najmä v rímskych provinciách, kde stotožňovaný s domácimi božstvami (najmä germánskymi a keltskými: *Lug*; pozri *keltská a germánska mytológia*); zobrazovaný často v spoločnosti *Fortuny*; kult Merkúra prežival do doby kresťanskej; jeho *atribútom* bol *kaducet*; v planetárnej roli je jeho atribútom *baran* (pozri *zverokruhové znamenia, mesačné znamenia, astronomické znamenia, Budha; kódexy Mayov*); Rimania považovali Merkúra za syna boha nebies *Caela* (narozdiel od gréckeho *Herma*, ktorý bol synom samotného vládcu bohov *Dia*); Merkúra uctievali obchodníci, zatiaľ čo

podvodníci a zloději sa častejšie obracali na bohyňu zisku *Lavernu*; koncom 5.st.pr.Kr. postavený Merkúrovi chrám neďaleko Veľkého *cirku*; na svahu *Caelia* mu zasvätený prameň, z ktorého na 15.mája na jeho počesť rímski obchodníci kropili svoje zbožie, aby tak zmyli viny, ktorých sa dopustili podvodom; už v staroveku po Merkúrovom mene nazvaná najbližšia planéta Slnka; v antickej mytológii Merkúr poverený úlohou vážiť ľudské duše (Merkúr rímskym variantom gréckeho *Herma* v úlohe podsvetného boha; pozri *váženie duší/psychostasis*), *apoteóza*, *Il Contento*

Neškuda v súvislosti s heslom *Lara*: keď prezradila *Jupiterovo* tajomstvo, rozhnevaný boh ju zbavil reči a nariadil Merkúrovi, aby ju ako nehodnú *nymfu* odviezol do *podsvetia*; cestou ju Merkúr zviezol a ona sa stala matkou *lárov*

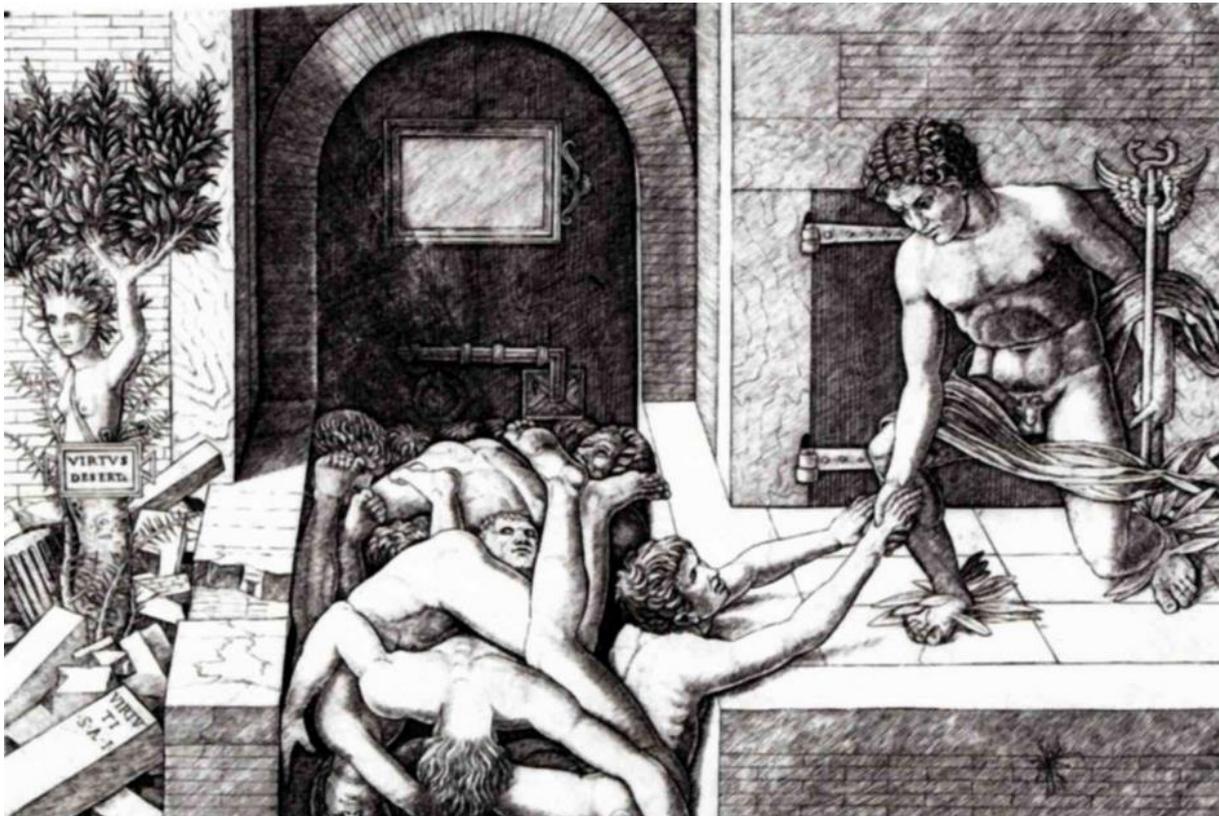
http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=16

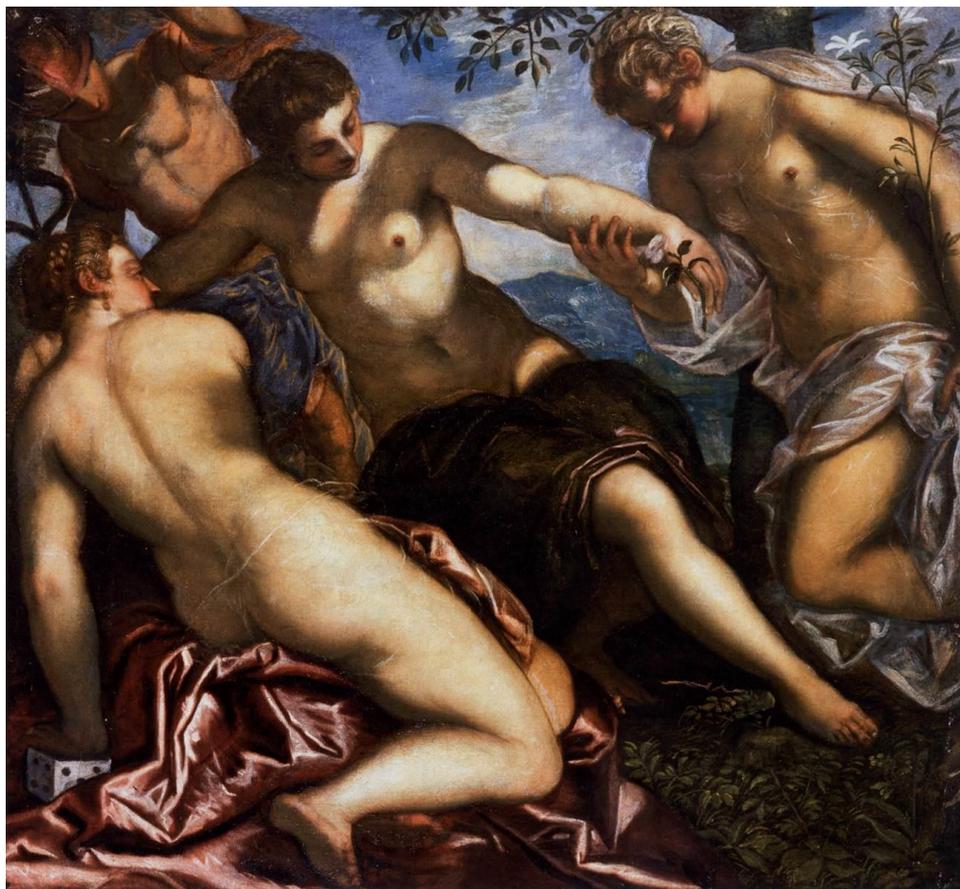
P. Bruegel St.: Riečna krajina s Merkúrom a Psyché

J. H. Muller: Merkúr objímajúci nymfu (rytina, 16.-17.st.)

G. A. da Brescia: Alegória pádu ľudstva. Alegória cností a nerestí s Nevedomosťou a Merkúrom (rytina, 16.st.)

J. Tintoreto: Merkúr a Grácie (16.st.)

J. König: Il Contento: Merkúr prináša Jupiterovi Contenta (1617)

F. Albani: Merkúr a Apolo (1623-1625)

A. de Vries: Merkúr nesie Psyché s väzou Persefone na Olymp (1593)

D. van Baburen: Prometheus spútaný Vulkánom (1623)

N. Lauwers podľa J. Jordaensa: Jupiter a Merkúr s Baukidou a Filemonom (rytina, 1650)

E. Le Sueur: Amor vysiel Merkúra oznámiť svoju moc vesmíru (17.st.)

J. M. Rottmayr: Merkúr zachránil Ió s'atím Argusa (1690-1695)

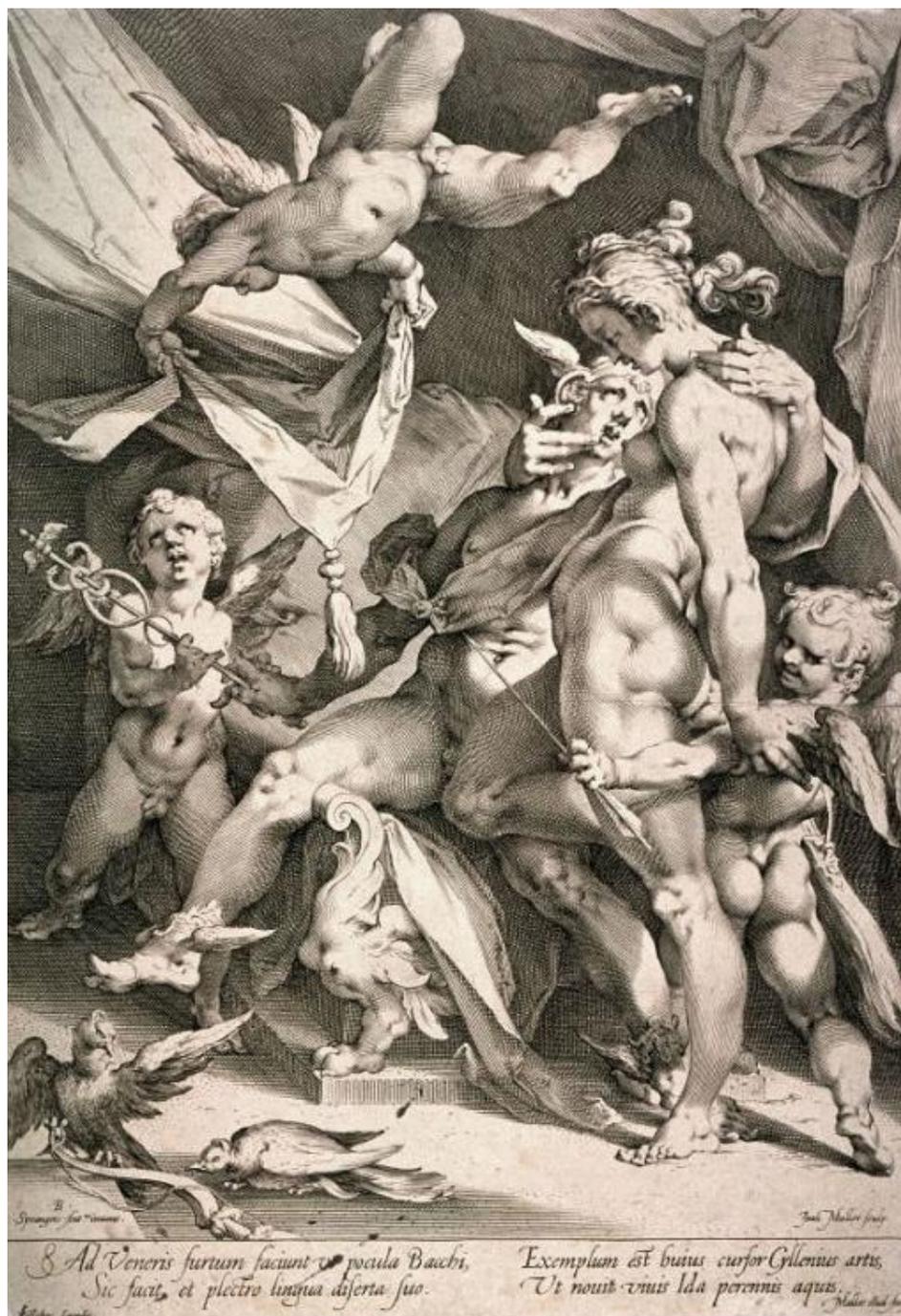
N.-N. Coypel: Merkúr a Argus (18.st.)

Nasledovník N.-N. Coypela: Výchova Amora (18.st.)

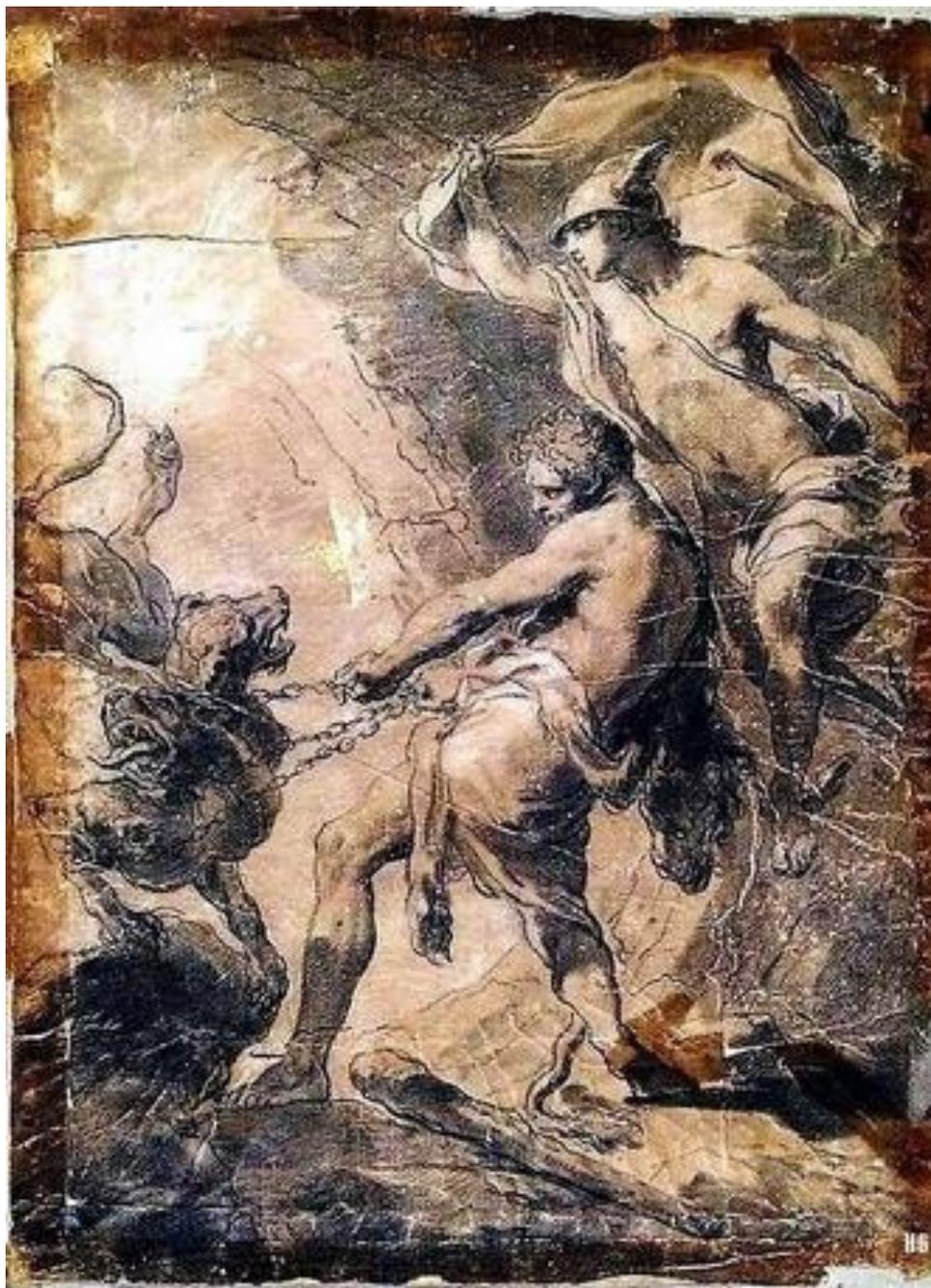
J. H. Schönfeld (pravdepodobne): Merkúr a Paris (1.pol. 18.st.)

J. H. Muller podľa B. Sprangera: Láska Venuše a Merkúra (rytina, 16.-17.st.)

J. Saenredam: Merkúr predsedajúci umeniam (zo série siedmich bohov planét, 17.st.)

G. Gandolfi: Hercules, Cerberus a Merkúr (kresba, 18.st.)

G. B. Tiepolo: Merkúr odhovára Aenea od útoku na Kartágo (18.st.)

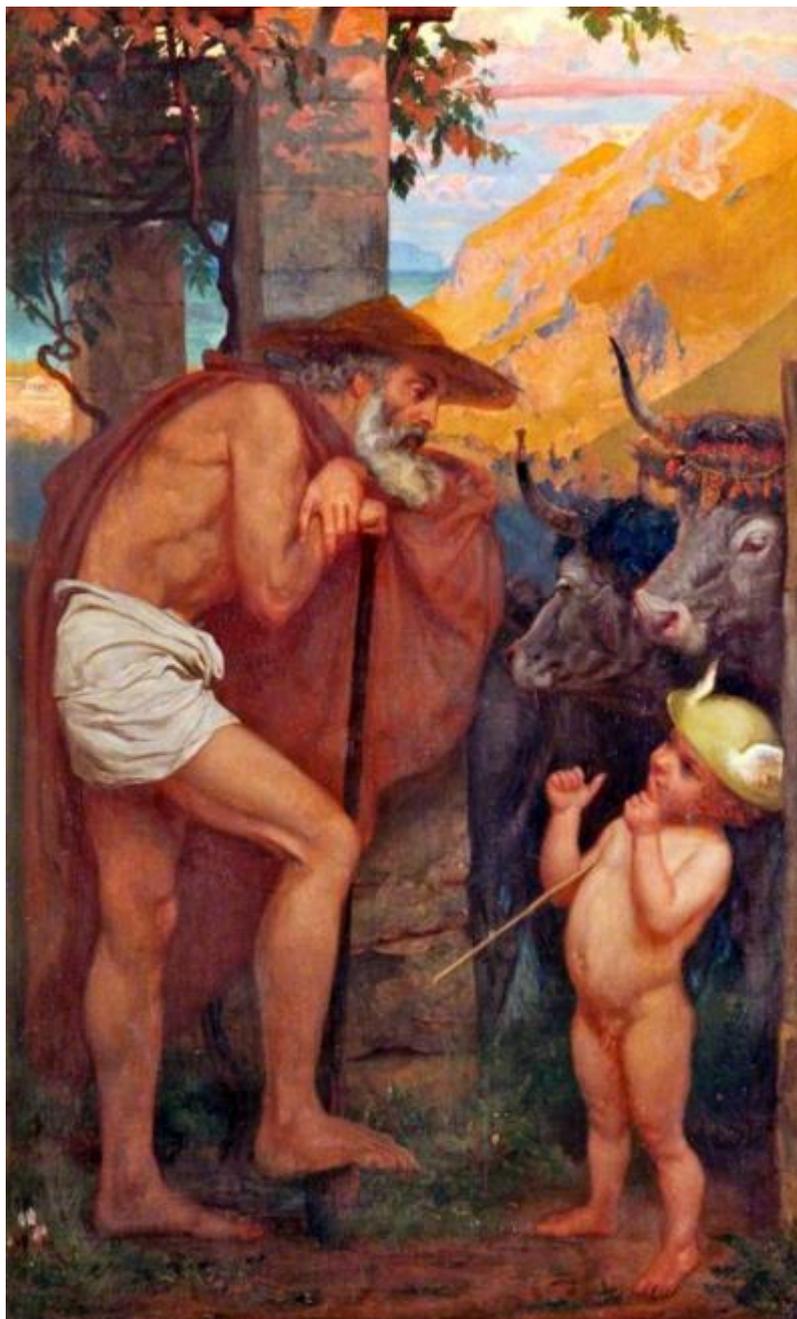
P. Batoni: Merkúr korunuje Filozofiu matkou Umenia (18.st.)

A. Pajou: Merkúr (1780)

M.-M. Droling: Orfeus a Eurydyka (1851)

E. Poynter: Merkúr kradne dobytok bohov (1860)

Merkúr (planéta) - v planetárnej roli je Merkúrovým atribútom *baran*; pozri *zverokruhové znamenia*, *mesačné znamenia*, *astronomické znamenia*, *Budha*; *kódexy Mayov*

NOTABENE v súvislosti s heslom *kódexy Mayov*: udivujúce sú aj pozorovania Merkúra; obieha okolo Slnka v elipse, teda z hľadiska pozorovateľa zo Zeme sa pohybuje raz rýchlejšie, raz pomalšie; jeho blízkosť Slnku spôsobuje, že nie je dobre viditeľný; napriek tomu si Mayovia dali námahu s výpočtami jeho pohybu; podobne je to i s pohybmi *Marsu*; hoci sa nezachovali priamo budovy na pozorovania Marsu či Merkúru, dochovala sa znalosť ich obehu; je potvrdená v mayských nápisoch a výpočtoch uvedených v kódexoch

-podľa *Dionysia Areopagitu*: stredoveké hierarchické usporiadanie *anjelov* v deviatich chórov ako výraz *kozmozologického* poriadku sveta

-v súvislosti s heslom *anjelský chór*:

III. hierarchia (najnižšia):

1. *anjeli* (zodpovední za *Mesiac*)
2. *archanjeli* (zodpovední za *Merkúr*)
3. kniežactvá čiže prvopočiatky/archai, principatus (zodpovední za *Mars*)

II. hierarchia:

4. *mocnosti/exousiai, virtudes* (zodpovední za *Venušu*)
5. *sily/dynameis, potestates* (zodpovední za *Slnko*)
6. *vlády/vládcovia/kyriothetes, dominaciones* (zodpovední za *Jupiter*)

I. hierarchia:

7. *tróny/tronoi/throni* (zodpovední za *Saturn*)
8. *cherubíni* (zodpovední za prvotný pohyb a sféru stálic)
9. *serafíni* (zodpovední za prvotný pohyb s sférou stálic)

G. Balla: Planéta Merkúr prechádza cez dráhu Slnka (1916)

merle - drozd

Merlin - kúzelník, jeden z hrdinov stredovekých príbehov o kráľovi *Artušovi*; postava odráža *keltské* postavy *druoidov*; pozri sv. *grál, incubus*

Huf: čarodej, ktorý pomohol kráľovi Utherovi Pendragonovi zmocniť sa ľsťou Yerny, manželky vojvodu Cornwallského, tým, že zmenil podobu kráľa na Yerninho manžela; Merlin tiež ochraňoval a vychoval mladého *Artuša*, syna Yerny a Uthera, a zaobstaral mu *zázračný meč Exalibur*

-*druid* Merlin je v legende o Artušovi predovšetkým poradca a čarodejník; bdie na kráľom a stojí mu svojimi nadprirodzenými schopnosťami po boku; vedci predpokladajú, že skutočne žil, aj keď jeho vlastné meno nepoznáme; Merlin z artušovských legiend bol akýsi veľkňaz, mal vlastnosti *druida* a vládol čarodejnými silami, ale súčasne bol christianizovaný Romano-Brit; v jeho osobe sa odzrkadľuje situácia Británie v ranom stredoveku; Rimania, v 2.pol. 5.st. už takmer 200 rokov

kresťania, krajinu opustili, ale kresťanské náboženstvo, ktoré zaviedli, ešte bolo prepojené *keltským* prírodným náboženstvom

<http://es.wikipedia.org/wiki/Nimue>

<http://es.wikipedia.org/wiki/Merl%C3%ADn>

<http://discardingimages.tumblr.com/post/20181939525/conception-of-merlin-histoire-de-merlin-france>

J. Montbaston: Diabol zvádza matku Merlina (14.st.)

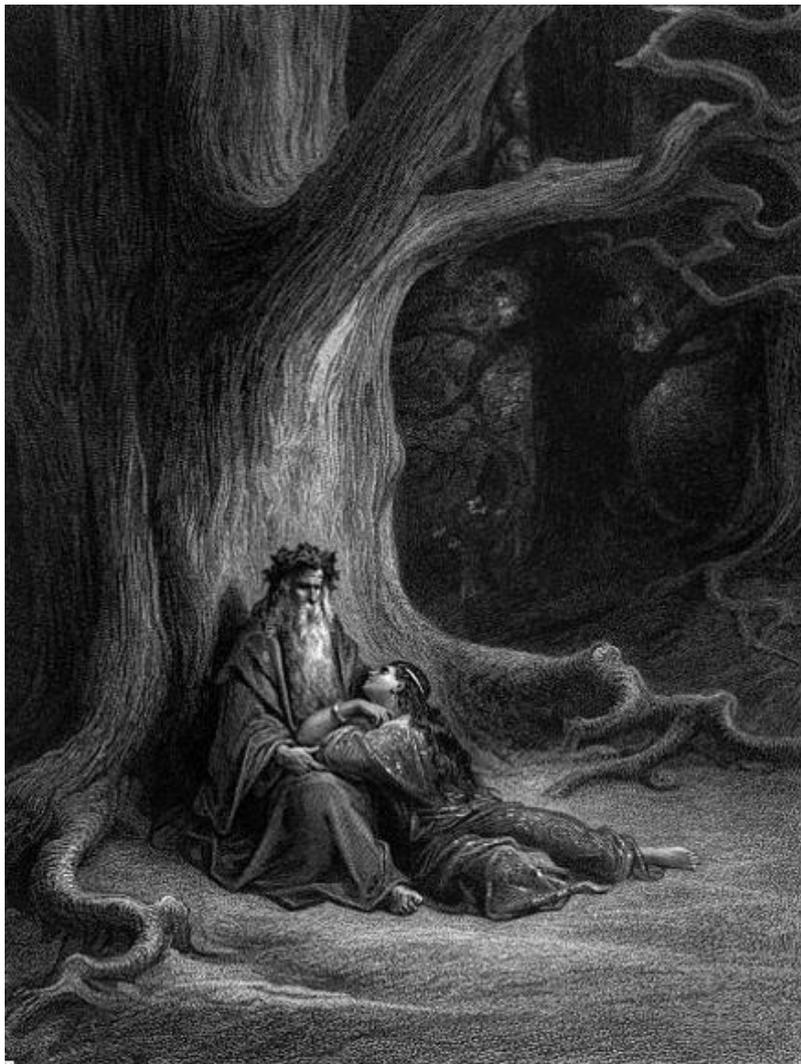
Čarodej Merlin (iluminácia z diela Historia Regum Britanniae od Geoffreyho z Monmouthu, 1300)

H. Schedel (tlač): Merlin (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

E. Burne-Jones: Merlin očarováný jazernou vílou. Smrť Merlina (1874)

G. Doré: Merlin (ilustrácia ku knihe „Idyly kráľa“, 1868)

G. Doré: Vivien a Merlin (grisaille, 19.st.)

N.C. Wyeth: Merlin odnáša dieťa Artuša (1922)

Merlin Daniel - (?); maliar zvierat; pozri *zvieratá v umení*, *animalieri*, *mačky v umení*

<https://www.google.sk/search?q=Daniel+Merlin&espv=2&biw=1846&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=GBG4VNnUL4P8aIPtgsAG&ved=0CB4QsAQ&dpr=1>

D. Merlin: - (19.st.)

Merman - *morský muž*

Mernva - *etruská bohyňa; pozri Minerva; etruskí bohovia; sova (Biedermann)*